

Taimikonhoito

Ohjeet omatoimiseen taimikonhoitoon
Pekka Riipinen, Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Sykettä Keski-Suomen metsiin

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

metsäkeskus

Raivaussahatyöskentelyn perusteet

Varusteet taimikonhoitoon

- Raivaussaha, valjaat ja työkalut (viila, haritusrauta, tulppa-avain yms.)
- Metsurinkypärä (vähintään kuulo ja silmät suojattava!)
- Kengiksi käyvät hyvin pitkävartiset ja tukevat työkengät. Saatavilla on myös metsurin goretex-turvakenkiä, jotka toimivat hyvin myös märällä kelillä. Metsurinsaappaat käyvät myös, mutta ovat huomattavasti raskaammat liikkua
- Housuiksi sopivat parhaiten kulutusta kestävät keveähköt työhousut. Markkinoilla on myös nimenomaan raivaussahatyöskentelyyn suunniteltuja housuja
- Takiksi käy esimerkiksi kevyt metsurin takki ja käsineiksi hyvin istuvat säänmukaiset työhanskat
- Muista myös ensiaputarvikkeet! Kerro aina läheisille mille työmaalla olet menossa ja pidä kännykkä mukana

Ennen varsinaisen työn aloittamista

- Perehdy sahan toimintaan huolellisesti!
- Sääda raivaussahan valjaat itsellesi sopiviksi
- Tutustu etukäteen raivattavaan kohteeseen ja suunnittele työskentely sen mukaisesti
 - Mikä on kuvion pääpuulaji
 - Mikä on tavoitetiheys työn jälkeen
 - Miten kuviolla kannattaa edetä
 - Maaston muodot
 - Tuulen suunta – Kova tuuli ohjaa puun kaatumista, joten on suositeltavaa työskennellä niin, että puut kaatuvat jo käsitellylle alueelle
 - Etene järjestelmällisesti!

Työskentelyn aloittaminen

- Aseta saha valjaisiin siten, että se on tasapainossa ja terä on n. 20-30 cm korkeudella maasta
- Säädä sahan kahvat niin, että niistä on helppo/rento pitää kiinni, kädet hieman koukussa
- Etene palstalla järjestelmällisesti sahaten kerralla noin 3-4 metrin levyistä kaistaa
 - Minimoi turha sahan kanssa kävely palstalla
 - Suunnittele eteneminen niin, että tankillisen loppuessa olet mahdollisimman lähellä tankkauspaikkaa
- Tarkastele alussa työnjälkeäsi mittaamalla jäävää tiheyttä, jotta opit harventamaan taimikon haluttuun tiheyteen
- Myös omasta jaksamisesta pitää huolehtia
 - Riittävä nesteytys tärkeää!

Sahan käytön tekniikkaa

- Teränpöytätekniikoilla voidaan ohjata puun kaatumista haluttuun suuntaan
 - Sahattaessa terän vasemmalla puolella, tyvi siirtyy taakse päin ja puu kaatuu eteenpäin
 - Sahattaessa terän oikealla puolella, tyvi siirtyy eteenpäin ja puu kaatuu taakse päin
 - Kallistettaessa terää sahatessa vasemmalle, puu kaatuu oikealle
 - Kallistettaessa terää sahatessa oikealle, puu kaatuu vasemmalle
 - Raivaussahan käytöstä löytyy hyviä opetusvideoita esim. YouTube-sivustolta

Turvallisuusohjeita

- Raivaussahalla takapotkun vaara on sahatessa terän ”noin kello yhdentoista ja kahden” välisellä sektorilla
- Varsinkin järeämpiä puita sahattaessa terän klo 11-14 välisellä alueella sahaamista tulee välttää

Turvallisuusohjeita

- Pidä vähintään 15 metrin turvaväli muihin ihmisiin
- Teroita terä säännöllisesti, tylsä terä lisää tapaturman riskiä, lisää polttoaineen kulutusta ja heikentää työmukavuutta merkittävästi
- Tarkista sahan ja terän kunto päivittäin, ehjä terä jää ”soimaan”, kun sitä napauttaa esimerkiksi viilalla
- Joutokäynnillä sahan terä ei saa pyöriä, mikäli terä pyörii, on joutokäyntiä säädettävä itse tai vietävä saha liikkeeseen huollettavaksi
- Lisää tietoa aiheesta löytyy esim. Mikko Riikilän ja Risto Mykkäsen kirjoittamasta ”Raivaamaan” –kirjasta, joka on hyvä opas aloittelevalle ja miksei kokeneemmallekin metsänomistajalle